CZYTANKA Z PYTANIAMI

Skąd się wziął Nowy Rok?

kl. 2–4

W nocy z 31 grudnia na 1 stycznia na całym świecie rozbrzmiewa odliczanie: dziesięć, dziewięć, osiem… i wreszcie – Szczęśliwego Nowego Roku! Czy zastanawiałeś się kiedyś, dlaczego nowy rok zaczyna się właśnie 1 stycznia?

Ten zwyczaj pochodzi ze starożytnego Rzymu. Rzymianie 1 stycznia czcili Janusa – boga bram, drzwi i wszelkich początków. Przedstawiano go z dwiema twarzami: jedna patrzyła w przeszłość, a druga w przyszłość. To dobry symbol nowego roku, prawda? Od imienia Janusa pochodzi angielska nazwa stycznia – January.

Dlaczego ostatni dzień roku nazywamy sylwestrem? To imię papieża Sylwestra I, który zmarł w Rzymie 31 grudnia 335 roku. Tego dnia jest wspominany w kalendarzu kościelnym, a imieniny obchodzą wszyscy Sylwestrowie.

Nowy Rok nie przychodzi wszędzie w tej samej chwili, bo Ziemia się obraca, a różne kraje mają różny czas. Najwcześniej witają go mieszkańcy wyspy Kiritimati w państwie Kiribati na Oceanie Spokojnym. Gdy tam wybija północ, w Polsce jest dopiero 11 rano 31 grudnia!

W Polsce 1 stycznia jest dniem wolnym od pracy i nauki. Wiele rodzin spędza sylwestra razem: tańczy, gra w gry i ogląda fajerwerki. Warto pamiętać, że huk petard bardzo straszy psy, koty i dzikie ptaki. Dlatego zwierzęta zostają w domu, a fajerwerki oglądamy z daleka.

Nowy rok to także czas postanowień. Ktoś obiecuje sobie, że będzie więcej czytać, ktoś inny – że nauczy się pływać albo będzie częściej pomagać w domu. Najłatwiej dotrzymać postanowienia, które jest małe i konkretne. A ty – co chcesz zmienić w nowym roku?

Obrazki: Twemoji © Twitter, Inc. i współtwórcy, licencja CC BY 4.0. Materiał: glowkowniadruk.pl – do użytku domowego i szkolnego.

Sprawdź, co pamiętasz

kl. 2–4

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1 Prawda czy fałsz? Zaznacz P albo F.

Rzymianie 1 stycznia czcili boga Janusa.	P	F
Janusa przedstawiano z trzema twarzami.	P	F
Papież Sylwester I zmarł 31 grudnia 335 roku.	P	F
Nowy Rok przychodzi we wszystkich krajach w tej samej chwili.	P	F
Najwcześniej Nowy Rok witają mieszkańcy wyspy Kiritimati.	P	F
1 stycznia w Polsce jest dniem wolnym od pracy.	P	F
Psy i koty lubią huk petard.	P	F

2 Odpowiedz pełnym zdaniem.

a. Dlaczego Janus był dobrym symbolem nowego roku?

b. Skąd wzięła się nazwa „sylwester”?

c. Co możemy zrobić, aby zwierzęta mniej się bały w sylwestra?

d. Jakie postanowienie najłatwiej dotrzymać?

Słowa, kolejność i postanowienie

kl. 2–4

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

3 Połącz słowo z jego wyjaśnieniem.

Janus	obietnica złożona samemu sobie
papież	sztuczne ognie, które wybuchają kolorowo na niebie
postanowienie	rzymski bóg bram i początków
Kiribati	państwo na wyspach Oceanu Spokojnego
fajerwerki	głowa Kościoła katolickiego

4 Ponumeruj zdania w kolejności, w jakiej dzieją się w sylwestra i Nowy Rok.

☐ O północy wszyscy składają sobie życzenia.

☐ Rodzina odlicza: dziesięć, dziewięć, osiem…

☐ 31 grudnia wieczorem zaczyna się zabawa sylwestrowa.

☐ 1 stycznia zapisujemy noworoczne postanowienia.

5 Moje postanowienie na nowy rok – małe i konkretne.

W nowym roku postanawiam

_____

Zacznę od tego, że _____

DLA NAUCZYCIELA I RODZICA

Odpowiedzi

kl. 2–4

Zadanie 1

1 – P · 2 – F · 3 – P · 4 – F · 5 – P · 6 – P · 7 – F

Zadanie 2 (przykładowe odpowiedzi)

a) Bo miał dwie twarze: jedna patrzyła w przeszłość, druga w przyszłość; był bogiem początków.

b) Od imienia papieża Sylwestra I, wspominanego 31 grudnia.

c) Zostawić je w domu, w spokojnym miejscu; fajerwerki oglądać z daleka.

d) Małe i konkretne.

Zadanie 3

Janus – rzymski bóg bram i początków · papież – głowa Kościoła katolickiego · postanowienie – obietnica złożona samemu sobie · Kiribati – państwo na wyspach Oceanu Spokojnego · fajerwerki – sztuczne ognie, które wybuchają kolorowo na niebie

Zadanie 4

Kolejność: 3, 2, 1, 4 (zabawa → odliczanie → życzenia o północy → postanowienia).

Źródła faktów

Papież Sylwester I zmarł 31.12.335 r. (Wikipedia: Sylwester I); 1 stycznia – kult Janusa w starożytnym Rzymie (Wikipedia: Nowy Rok); Kiritimati w strefie UTC+14 jako pierwsze wita nowy dzień (Wikipedia: UTC+14:00).